

Sinds augustus vorig jaar is dr. A. W. de Ruyter van Steveninck als medewerker verbonden aan het team dat in opdracht van de Club van Rome en onder leiding van VU-econoom prof. dr. H. Linnemann bezig is verder te onderzoeken hoe het staat met de eindigheid van de hulpbronnen op aarde. Door zijn werkgever, Shell, werd dr. De Ruyter van Steveninck voor een periode van twee jaar aan het team toegevoegd. Op eigen verzoek overigens.

dr. A. W. de Ruyter
van Steveninck

Er lijkt op het eerste gezicht weinig verband te bestaan tussen de Israëlisch-Arabische oorlog (die ons op een olieboycot is komen te staan) en de problematiek uit het Rapport van de Club van Rome.

Het conflict tussen joden en arabieren is al eeuwen aan de gang en al tientallen jaren in een acuut stadium.

De problemen waaraan het (vorige jaar gepubliceerde) Rapport van de Club van Rome aandacht besteedt, liggen in een heel ander vlak: gewaarschuwd wordt tegen de gevolgen van exponentieel verlopende groeiverschijnselen (waarbij de groei per jaar een vast percentage heeft en daardoor in absolute hoeveelheden steeds sneller verloopt). Vooral wanneer die groeiverschijnselen (bijvoorbeeld die van bevolking, produktie en consumptie) elkaar sterk beïnvloeden zal men, veel sneller dan men zou vermoeden, stuiten op de begrenzings van een eindige wereld, zo stelt het Rapport. Die grenzen zoekt het vooral in de beschikbaarheid van landbouwgrond voor de voedselproduktie, de beschikbaarheid van minerale grondstoffen en het vermogen van de aarde om vervuiling te absorberen. Dit lijkt heel wat anders dan een olieboycot; niettemin is de samenhang tussen beide zaken veel nauwer dan men zou denken.

Het spreekt welhaast vanzelf dat wanneer twee landen op voet van oorlog of van gewapende vrede zijn, zij alle middelen te baat zullen nemen om hun positie te verbeteren. Daarbij hoort in het huidige conflict ook het – gedeeltelijk – dichtdraaien van de oliekraan. Dat is natuurlijk wel erg inconvenient, gezien het sedert de vorige storing in de aanvoer (van 1956) sterk toegenomen auto- en vliegverkeer en de vervanging van steenkool door huisbrandolie, maar niet onoverkomelijk.

Voor autoloze zondagen is er het alternatief van een toch zeer behoorlijk openbaar vervoer, terwijl de ruimteverwarming steeds meer op gas is gebaseerd en Nederland het geluk heeft een van de grootste aardgasreservoirs ter wereld te bezitten. Na enkele weken, hooguit maanden, als onder druk van de grote machten Amerika en Rusland een vrede in het Midden-Oosten tot stand is gekomen, kan het oude leven hervat worden.

Deze redenering is waarschijnlijk onjuist; de eerstkomende maanden zullen we leren in welke mate. De olieboycot zal dan vermoedelijk blijken veel meer een rookgordijn te zijn geweest waarachter het ware proces van de olieproduktiebeperking zich afspeelt.

En daarmee komen we dan op de in het Rapport van de Club van Rome geschilderde consequenties van de exponentiële groei, in dit geval van de groei van het energieverbruik.

Hoe ernstig is de energie-situatie?

